

**TILSYNSUTVALGET
FOR DOMMERE**

Tilsynsutvalget for dommere har i møte den 2. februar 2012 truffet vedtak i

Sak nr: 115-11 (arkivnr: 201100540-9)

Saken gjelder: Klage fra A på kst. sorenskriver B ved X tingrett

Utvalgsmedlemmer: Ina Strømstad (vara)
Randi Grøndalen
Jeppe Normann
Svein J. Magnussen
Björg Tørresdal

Offentlighet: I medhold av offentleglova § 13, jf. forvaltningsloven § 13, er klagerens navn unntatt fra offentlighet. For øvrig er vedtaket offentlig, jf. offentleglova § 3.

Vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning det er klaget på dommerens prosessledelse.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor kst. sorenskriver B.

Innledning:

Ved brev av 29. august 2011 inngav A klage på en dommer ved X tingrett. Klager ble tilskrevet den 16. november og informert om at han måtte angi hvilken dommer han klaget på. Han ble samtidig informert om klagefristen og begrensningene i Tilsynsutvalgets kompetanse, samt mulighetene for avvisning av klagen. Klager opplyste deretter at klagen gjaldt kst. sorenskriver B. Klagen gjelder dommeradferd. Klagen er forelagt kst. sorenskriver B som ved brev av 7. desember 2011 har avgitt uttalelse. Klagen er supplert ved brev av 14. desember 2011.

Saksfremstilling:

Klagen gjelder påstand om innklagedes manglende kompetanse og innsikt i barnesaker. Den gjelder videre dommerens nekting av at klager skulle forklare seg om enkelte forhold og at dommeren lot saksøkte komme med usanne opplysninger. Rettsmøte ble avholdt den 16. august 2011 og kjennelse avsagt dagen etter. Klager var selvprosederende, og motparten møtte med prosessfullmektig.

Klager – A – har i hovedsak vist til følgende:

Innklagede manglet kompetanse til å dømme i denne saken. Han hadde heller ikke innsikt i lovverket som gjelder eller hva som vil være til barnets beste. Det var tydelig at innklagede var usikker og spurte motpartens advokat om råd flere ganger. Motpartens advokat var flere ganger oppe ved dommerbordet og bladde i lovsamlingen, samt viste dommeren hvilke lovbestemmelser som gjaldt. Til tider følte klager at det var motpartens advokat som førte saken i rettssalen og var dommer.

Innklagede nektet klager å forklare seg om ting som hadde skjedd før 2008 ettersom innklagede mente det ikke var relevant for saken. Innklagede ønsket bare å få vite hva klager skulle gjøre for å få kontakt med datteren fremover. Innklagede uttalte også at det ikke var relevant for saken hvorvidt klager ble provosert over måten han ble møtt med av datterens mor og hennes nye familie da han skulle besøke datteren.

Innklagede hadde samtaler med klagers datter i forbindelse med saken. Ut fra det han refererte fra samtalen om hva datteren hadde sagt og hvilke spørsmål innklagede stilte, virker det som innklagede ønsker at klagers datter skal involveres i voksenkonflikten.

Innklagede lot klagers motpart komme med usanne opplysninger i retten, blant annet om en manglende tilbakelevering av datteren forut for 2008 og problemer datteren skal ha hatt etter en ferietur med klager, uten at klager fikk kommentere dette. Innklagede ble misbrukt av motpartens advokat, og motpartens advokat dikterte avgjørelsen.

Innklagede – kst. sorenskriver B – har i hovedsak vist til følgende:

Klager har ved gjentatte anledninger siden 2004 vært i kontakt med retten i anledning det underliggende saksforholdet.

Klagen fremstår som svært generell og det er vanskelig å knytte konkrete kommentarer til den. Innklagede finner det vanskelig å kjenne seg igjen i de påstander som fremkommer.

Det fremkom ingen innsigelser fra klagers side under rettsmøtet. Innklagede mener at klagen samlet sett taler for seg selv og faller på sin egen urimelighet.

Klager var selvprosederende, og saken bar fra hans side noe preg av dette. Det antas at klager kan være misfornøyd med at resultatet i saken ikke ble som ønsket fra hans side. Korrekt behandling av uriktige avgjørelser vil være anke til overordnet domstol, også dersom det er spørsmål om innklagedes kompetanse.

Tilsynsutvalget for dommere ser slik på saken:

Tilsynsutvalget legger til grunn at saken er klar for realitetsbehandling. Partene er orientert om retten til å forklare seg muntlig for utvalget, og klager har i brev av 14. desember bedt om å få avgi forklaring. Tilsynsutvalget finner dette åpenbart unødvendig av hensyn til sakens opplysning jf. domstoloven § 238 annet ledd.

Tilsynsutvalget for dommere kan treffe vedtak om disiplinærtiltak dersom en dommer forsettlig eller uaktsomt overtrer de plikter som stillingen medfører, eller for øvrig opptrer i strid med god dommerskikk, jf. domstoloven § 236 første ledd.

God dommerskikk har å gjøre med hvordan en dommer utfører sine oppgaver. God dommerskikk er knyttet til en rekke forhold. For det første vil dommerens opptreden i retten være gjenstand for vurdering. I den forbindelse kan spørsmål om møteledelse, opptreden overfor parter, vitner og andre aktører være av betydning. Videre vil spørsmål om brudd på god dommerskikk kunne komme inn i forbindelse med vurdering av hvordan saksbehandlingen utføres, herunder om dommeren opptrer sendrektig, er dårlig forberedt til møter og mangler organisering av forberedelsen til rettsmøter osv.

Når Tilsynsutvalget leser klagers anførsler, går de dels på påstander om manglende kompetanse og dels på manglende innsikt i hva som er barns beste. Videre hevdes at dommeren under rettsmøtet ikke lot klager få lov til å uttale seg, og at motparten fikk lov å målbære usannheter uten at dette ble reagert på.

En viktig begrensning i utvalgets myndighet følger av bestemmelsen i domstoloven § 236 fjerde ledd, hvor det er bestemt at utvalget ikke kan vurdere forhold som kan brukes som grunnlag for anke eller gjenåpning. Dette gjelder for eksempel innsigelser mot dommerens beslutninger i forbindelse med saksbehandlingen, prosessledelsen eller innvendinger mot selve rettsavgjørelsen. Inn under dette faller også anførselene om manglende rett til forklaring og aksept av at motparten forklarer seg usant. Videre vil en dommers påståtte manglende innsikt i lovverket eller i hva som er barns beste, vil være forhold som kan danne grunnlag for å anke dommen. Det er uten betydning om ankeadgangen er benyttet eller ikke. Klagen må på dette punkt avvises.

Dette innebærer bl.a. at ubehøvet opptreden fra en dommers side i et rettsmøte vil kunne gjøres til gjenstand for disiplinær forfølgning. Det samme må gjelde (andre) utslag av slett møteledelse. Tilsynsutvalget kan ikke se at det som er anført faller inn i denne type kategorier.

Det må videre være påvist konkrete forhold, f.eks. i form av krenkende utsagn eller annen klanderverdig opptreden fra dommerens side, for at utvalget skal kunne reagere med disiplinærtiltak. De forhold som er beskrevet i klagen, mener utvalget ikke representerer klanderverdige forhold.

Det er derved heller ikke grunnlag for å konkludere med at kst. sorenskriver B har opptrådt i strid med god dommerskikk.

vedtak:

1. Klagen avvises i den utstrekning det er klaget på dommerens prosessledelse.
2. Det foreligger forøvrig ikke grunnlag for anvendelse av disiplinærtiltak overfor kst. sorenskriver B.